

GOVOR MIHE MARINKA NA PREDVOLIVNEM ZBOROVANJU V LJUBLJANI

Naše volivne priprave morajo iti v korak z našimi napori za gospodarsko izgradnjo

Tovariši in tovarišice, volivci mesta Ljubljane!

Stojimo zopet pred pomembnim dogodkom. 27. oktobra si bo slovenski narod prvič v svoji zgodovini izvolil svojo Ustavodajno skupščino. Volitve, ki so pred nami, predstavljajo samo zaključno dejanje, s katerim bo dovršena popolna demokratizacija naše oblasti. Gre pri teh volitvah samo za formalno in dejansko izvedbo pridobitve, ki nam je določena in zagotovljena v zvezni ustavi, gre za dokončno oblikovanje slovenske državnosti, za zakonito oblikovanje suverenosti našega naroda, gre za oblikovanje nacionalne individualnosti enakopravnega slovenskega naroda v okviru skupne državne tvorbe bratskih jugoslovanskih narodov, ki je edina in osnovna garancija v vseh ozirom popolnega obstoja vsakega naroda v naši skupnosti. Naše volitve so nov dokaz, da nacionalne individualnosti in enakopravnosti ne bi mogle biti brez tistega našega velikega plebiscita, ki smo ga izbojevali v štiriletni osvobodilni vojni, brez zmage ljudske demokracije, brez odstranitve protiljudskih zajedalec in izkoriščevalcev oblasti. Naše volitve bodo znova dokazale, da je v Jugoslaviji za vedno odstranjena vsakršna možnost, da bi kateri koli od jugoslovanskih narodov gospodarsko ali politično zatiral druge narode.

V odlokih o zvezni in republiški gospodarski dejavnosti in o gospodarstvu lokalnih ljudskih odborov ter o načinu, kako bodo po novem grajeni zvezni, republiški in lokalni gospodarski načrti in proračuni, se vidi, kako bo nacionalna individualnost in državnost vsake republike dobila poleg pravne tudi dejansko lastno gospodarsko podlago.

Mimogrede omenim, da skuša peščica naših nasprotnikov namen teh volitev potvoriti, da skuša razširiti med volivce tako mnenje, da naj bi te volitve predstavljale nekak plebiscit, v katerem naj bi se ljudstvo odločilo za ali proti pridobitvam narodno osvobodilne borbe, za ali proti današnji družbeni ureditvi. — To je eden od bednih poizkusov nasprotnikov, ki p aje že vnaprej obsojen na poraz, kajti plebiscit, ki si ga oni predstavljajo, je bil že izvršen. Izvršen je bil v dolgi in težki ter strašni štiriletni narodni osvobodilni borbi, v kateri je slovenski narod v najtesnejši povezanosti z ostalimi jugoslovanskimi narodi izvojeval končno zmago ter se v tej borbi plebiscitarno odločil za novo ljudsko obliko družbene ureditve. (Vzkliki: Tako je!) Vsa naša nadaljnja borba in zmaga, tako na političnem področju, zlasti zmaga, tako na volitvah v Ustavodajno zvezno skupščino lanskega leta, s čimer so naši narodi dovršili svoje revolucionarno ljudsko demokracijo zakonitost — kakor vsi ogromni uspehi na področju naše gospodarske obnove, so samo nadaljnje utrjevanje in formalna potrditev te plebiscitarne odločitve, za katero so se naši narodi že odločili in zmagali z orožjem.

Vsi narodi Jugoslavije volijo ta čas svoje republiške Ustavodajne skupščine. Dejstvo, da se volitve vrše povsod istočasno, kaže enakost in čvrsto povezanost jugoslovanskih narodov v skupno držav-

Če bi bila v Jugoslaviji na oblasti stara gospoda, ki se je vedno vdinjala imperialističnim mogočnikom, ne bi bilo pri nas ne demokratične svobode ljudstva, ne nacionalne in gospodarske neodvisnosti

Naši prijatelji so vsi tisti, ki hočejo in žele uveljaviti tako ljudsko demokracijo, kot smo jo uveljavili mi. Prijatelje imamo v vseh tistih državah, v katerih so narodi pred nami ali za nami vzeli oblast v svoje roke in zgradili novo demokracijo. (Vzkliki: Zivela Sovjetska zveza!) Sovražniki pa imamo v tisti tenki plasti mednarodnih imperialističnih krogov, katerim naša ljudska demokracija nasprotuje pri njihovih osvajaških pohlepih ter vpliva na delovne množice njihovih dežel. Ti mednarodni imperialisti so naši nasprotniki tudi zato, ker naša demokracija utrjuje neodvisnost narodov proti njihovim osvajaškim in izkoriščevalnim namenom. Nasprotni so nam zato, ker je za vedno konec tistih časov, ko so s pomočjo naših starih oblastnikov zatirali naše narode v svojo korist in jih gospodarsko ter politično zasuznjevali. Naša oblika vladanja jim je trn v peti zato, ker je to demokracija, v kateri izvajajo vso oblast delavci, kmetje in delovna inteligenca, ker je to demokracija, s katero čuvamo svojo neodvisnost in s tem garancijo za boljše življenje širokih plasti ljudstva, ker s primerom naše demokracije hrabrimo odpor ljudskih množic v njihovih lastnih deželah, proti lastnim zajedalcem, ki so na ta način ovržani v svojih poizkusih nove vojne provokacije. (Ploskanje.)

Naši nasprotniki skušajo trditi, da je prav v tem razlog, zakaj nasprotujejo priključitvi Julijske krajine in Trsta k Jugoslaviji, zakaj hočejo Trstu naprtiti kolonialni statut, zakaj nam ne vrnejo naših donavskih plavnih objektov in nam hočejo škodovati, kjer koli je mogoče.

Predsednik vlade LRS Miha Marinko govori volivcem Ljubljane

no tvorbo FLRJ. Te volitve ne morejo imeti plebiscitarne pomena že enostavno iz tega razloga, ker so nasprotniki tako slabi, da niti niso mogli stopiti na odprto areno volivne borbe s svojimi protikandidati. (Vzkliki: Tako je!) Toda vseeno imajo te volitve vreden notranji in zunanje-politični pomen.

Notranje-politični pomen teh volitev leži v tem, da se bodo naši narodi formalno poslužili velike skupne pridobitve dokončne demokratizacije naše oblasti, ter v tesni in harmonični skladnosti naše bratske skupnosti, kar vse bo tvorilo novo demokratično podlago za veliki polet ter sproščanje vseh naših skupnih ustvarjalnih energij za lepšo bodočnost.

Zunanje-politični pomen naših volitev pa bo v tem, ker bodo po eni strani manifestacija naše demokratičnosti za tiste narode, ki se ne uživajo take svobode kot mi, in bodo pomenile nadaljnji porast simpatij ljudskih množic in svobodoljubnih narodov. Istočasno bodo po drugi strani demonstracija proti našim preostalim sovražnikom in nasprotnikom. (Klici: Dol z imperializmom!) Z našimi volitvami bomo demonstrirali odločno voljo, da se zoperstavljamo vsem poizkusom okrnjevanja naših pravic ter vsem poizkusom omejevanja naših pridobitev. V zunanje-političnem pogledu se bo ob naših volitvah izvršila nadaljnja diferenciacija med našimi prijatelji in zavezniki na eni strani ter našimi nasprotniki, to je preostalimi fašisti in nosilci fašističnih in imperialističnih načinov vladanja na drugi strani. Saj je čisto naravno in razumljivo, da imamo poleg prijateljev in zaveznikov tudi nasprotnike, in je nemogoče, da ne bi imeli tudi sovražnikov.

ljevanje naivnežev in lahkovernežev z vsakovrstnimi lažmi in natoleevanjem. Ta možnost sovražnikov ljudstva tudi danes še ni popolnoma odvzeta. Poznani so nam načini, kako izrabljajo vse naše težave, da bi zasejali nezaupanje v solidnost naše oblasti ter v možnost graditve in ureditve naše države. (Vzkliki: Zivela ljudska oblast!) Ker pa sta tako doma kakor v zunanjem svetu samo dva tabora — tabor resnične demokracije in tabor reakcije — si naši notranji nasprotniki ne morejo kaj, da se ne bi bili po vseh svojih skupnih interesih ter po vseh svojih metodah rovarjenja tesno povezali s sovražnimi krogi v inozemstvu. Grobo in odkrito imperialistično nasprotovanje našim interesom in našim pravicam, ki se jasno odraža na pariški mirovni konferenci, skušajo z zakonitim prišepetavanjem izkoristiti tudi ob sedanjih volitvah. Toda pri tem zadevajo na najobčutljivejši živce globokega patriotizma naših ljudskih množic in se odkrito postavljajo ob stran inozemskih sovražnikov našega ljudstva in državnega obstoja. Odkrito se postavljajo ob stran tistih, ki širijo med ljudi fantastične grožnje z atomsko bombo in dozdevno neposredno nevarnostjo nove vojne, ter skušajo s prišepetavanjem o nekkih skorajšnjih spremembah ali celo o prihodu anglo-amerikancev strašiti, da je nevarno kompromitirati se z glasovanjem za komuniste. Tak način sovražnega rovarjenja nam ni prav nič nevaren. Tako naši narodi kot slovenski narod posebej, pa tudi najbolj zanositi med nami, so se mogli prepričati ob velikih naših uspehih — gospodarskih in političnih — da je oblast trdna, da doniša ljudstvu vedno večje koristi in da se življenje z vsakim dnevom vedno bolj izboljšuje. Kako ja-

Upravičeno je pričakovanje in prepričanje, da se bo vse slovensko ljudstvo pokazalo vredno svoje politične zrelosti in da bo Slovenija pokazala ob volitvah svojo neprodušnost za kakršen koli sovražni vpliv iz zapadnega sveta.

Miha Marinko.

lova so pri vsem tem vsa strašila, s katerimi jim je lansko leto v nekaterih krajih na severni meji še uspelo prešlepti zaostalo prebivalstvo! V tem času se je lahko vsakdo prepričal, da stoji naša nova Jugoslavija na najbolj trdnih temeljih, ki jih kaka država sploh more imeti. Prav tako so se lahko prepričali, da nobena imperialistična zastraševanja od zunaj ne morejo omajati njene trdnosti in da rovarjenje inozemskih imperialistov proti interesom naše ljudske države se bolj utrjuje vero širokih ljudskih množic v našo stvarnost ter ljubezen do naše države, ki je postala resnična domovina delovnih ljudi. To bedno rovarjenje še bolj bistri budnost, s katero čuvamo naše velike pridobitve. Naši narodi so srečni, da plodov našega dela ne zanjejo niti inozemski niti domači zajedalci in da imamo v naši resnično ljudski domovini popolno garancijo naše sigurne bodočnosti. Naši narodi so srečni in ponosni, da ima nova Jugoslavija po

zaslugi modrega vodstva maršala Tita (vzkliki: maršadu Titu), ki modro in uspešno vodi politiko dobrih sosedskih odnosov, velike resnično nesebične prijatelje in zaveznike. Naši narodi so ponosni ob samozavestni obrambi njihovih interesov, ki jo vodi maršal Tito in naša delegacija v Parizu in ki pomeni silno moralno politično zmago nad imperialisti ter podporo demokratičnim gibanjem v drugih deželah, v katerih naša država in Titova politika vzbujata občudovanje in simpatije demokratičnih in svobodoljubnih ljudstev imperialističnih dežel samih. Nastopanje naše delegacije, zlasti tovariša Kardelja na mirovni konferenci (vzkliki: Kardelju) in nastopanje naših iskrenih zaveznikov s tovarišem Stalinom, Molotovim in Višinskim na celu, je do golega razkrinkalo vse manevre zastraševanja z novo vojno, s katerimi so hoteli imperialisti zadostiti svojemu osvajaškemu apetitu.

Kdor se danes poslužuje verskih čustev našega ljudstva in izkorišča vero v namene političnega boja proti ljudski oblasti, igra v karte našim zunanjim sovražnikom

Imperialističnim krogom so potrebni v želji za svetovnim gospodstvom diplomatske osvajaški uspehi s skoraj odkritimi grožnjami z vojno zato, da bi rešili svoj vladajoči prestiž nad lastnimi narodi in da bi s temi grožnjami vsilili imperialistični mir podjarmljenja na škodo drugih in na škodo lastnih narodov in s tem odgodili grozečo gospodarsko krizo in krizo njihovega preživelega sistema izkoriščanja. Nahajajo se pred težko odločitvijo. Zaradi miroljubnosti svojih lastnih narodov ne morejo takoj, eno leto po porazu nacistične Nemčije, začeti z novo vojno proti svojim bivšim zaveznikom, zlasti ne proti Sovjetski zvezi, pa tudi ne proti Jugoslaviji, ki je postala tako popularna pri vseh narodih sveta. Toda z vsakim letom bodo njihovi vojnoljudski izgledi vedno manjši, ker jih bo razjedala gospodarska kriza, njihov protiljudski način vladanja bo vsak dan bolj razkrinkan v obeh ljudskih množicah lastnih dežel. Nasprotno pa bo porast gospodarskega in družbeno političnega napredka resnično svobodnih narodov, med katere se končno moremo šteti tudi mi, podjarmljenim narodom tako očividno, da jih bo težko naščuvati na vojno proti deželam, ki so njihov vzor. (Vzkliki: Tako je!)

Kdor si med nami izmišljuje zunanje politične argumente, kdor zavestno izkorišča naše trenutne težave ter prehodne slabosti in napake, ta je samo sovražnik naših narodov in mora biti izločen iz naše ljudske skupnosti. (Vzkliki: Tako je!) Kdor se danes poslužuje verskih čustev našega ljudstva in izkorišča vero v namene političnega boja proti ljudski oblasti, igra v karte našim zunanjim sovražnikom. Kdor naseda tistim glasovom temnih elementov, da bi duhovnikov ne smeli soditi z enako mero kot vsakega drugega državljanja, ki se pregreši proti naši ustavni zakonitosti, ni razumel naše ljudske demokracije in principa, da je

pred zakonom vsakdo odgovoren enako, brez ozira na stan, narodnost, poklic in družbeni položaj. (Vzkliki: Tako je!) Vse natoleevanje o preganjanju vere izvirja iz sovražnega tabora, od tistih, ki so življenjsko zainteresirani na izpremembi današnjega družbenega reda in ki si žele povratek k staremu. Naši varnostni in sodni organi postopajo samo po zakonu ter po Ustavi, ki ne dopušča takih političnih gibanj, ki bi temeljila na nacionalni mrznji ali veri in ki si žele povratek k staremu. Naši varnostni in sodni organi postopajo samo po zakonu ter po Ustavi, ki ne dopušča takih političnih gibanj, ki bi temeljila na nacionalni mrznji ali veri in ki si žele povratek k staremu. Naši varnostni in sodni organi postopajo samo po zakonu ter po Ustavi, ki ne dopušča takih političnih gibanj, ki bi temeljila na nacionalni mrznji ali veri in ki si žele povratek k staremu. Naši varnostni in sodni organi postopajo samo po zakonu ter po Ustavi, ki ne dopušča takih političnih gibanj, ki bi temeljila na nacionalni mrznji ali veri in ki si žele povratek k staremu.

V tem je dokaz, da nam ne gre za nikakršne volivne manevre, ker so sama dejstva naših ustvaritev in uspehov dovolj močno propagandno sredstvo. Naši uspehi so tako veliki, da je z njimi lahko zadovoljen vsakdo, ki zna objektivno ocenjevati, in da zasenečijo vse tiste napake in slabosti, ki jih je vsak dan manj. Se bolj stopajo v ospredje naši uspehi, če pogledamo v ostale države na severu in zapadu. Vsak se tako površen opazovalec lahko ugotavlja stvari, ki bijejo v oči: ljudstvo si tam ne vlada samo, temveč ječi pod jarmom zajedalcev, prenaša mogoče muke, ki so pri nas z uvedbo ljudske demokracije že odpravljene in omejene. Obnova napreduje pri njih izredno počasi ali pa je sploh ni, zaradi česar počiva delo v tovarnah, kar prinaša brezposelnost visokih tisočev ali pa celo milijonov delovnih ljudi. Vrednost denarja pada, črna borza raste, prehrana ni urejena. V deželah, ki ve-

Nadaljevanje na 2. strani.

Desettisoči ljubljanskih volivcev so se zgnili na Kongresni trg

LJUBLJANA JE ZBOROVALA

Sobota 12. oktobra. Proti peti uri gre, ob petih pa se prične veličastno predvoljno zborovanje na Kongresnem trgu. Kongresni trg je slavnostno okrašen. Med visokimi stebri so razpeti transparenti in na oglu Vegove ulice je postavljena tribuna, vsa ovita v zastave. Na poslopju kina Matice je velika slika maršala Tita, na univerzi pa slika Edvarda Kardelja in predsednika vlade LRS Mihe Marinka. Zvočnik pravkar prenaša partizansko pesem in med korake množic, ki hite na Kongresni trg, se mešajo zvoki koračnice.

Na Rimski cesti se je moral ustaviti tramvajski promet, ker je množica popolnoma zagradila cesto. Vičani gredo na predvoljno zborovanje. Po ulici odmeva vzkljanje in pesem. V vetru plapolajo zastave in napisi na transparentih govore o zavesti Vičanov, o njihovi ljubezni do maršala Tita, Jugoslovanske armade, do ljudske oblasti, v veliki pripravljenosti za delo.

Po cesti so prikorkali dijaki Srednje tehnične šole Takoj za njimi so šli dijaki delovodske šole s svojo sindikalno zastavo, na kateri je bil rudarski znak. Mladi rudarji so zapustili temne rove, naporno delo in drugi spet svoje delavnice, a le za toliko časa, da se izobrazijo v svojih strokah in tako izpopolnijo kader strokovnjakov v naših podjetjih. Zdej pa gredo s trdimi koraki in pesmijo na Kongresni trg, da čujejo besede naših voditeljev. Odločni obrzi mladih delavcev govoro, da se vsak od njih zaveda svojih bodočih nalog, dvigniti gospodarsko moč naše države z izboljšanjem dela in dvigom produktivnosti.

Dva delavca v delovnih oblekah nosita napis, ki zavzema vso širino Selenburgove ulice. Z velikimi črkami piše na njem: »Gradnja ceste Ljubljana—Ježica«. Za njimi se vrstijo v četverostopih delavci v delovnih oblekah, ki so prišli na zborovanje naravnost z dela.

Od nebotičnika proti Kongresnemu trgu je prišlo ljudstvo z godbo na čelu. Razvrščali so se na trgu pod velikim napisom: »Naše volitve so naša mobilizacija za načrtno gospodarstvo«.

S harmoniko na čelu so prikorkale čete naše vojske. Vojski so koračali ponosno in samozavestno, da je odmevalo po vsem trgu. Pozdravilo jih je navdušeno ploskanje in vzkljanje ljudstva, ki je ponosno na našo moč, na našo armado. Na spodnjem koncu trga so se ustavljali Moščani z zastavami in transparenti. Sredi trga nekje je zastrala godba mladih godbenikov terena šiške.

Med neko učiteljico in tovarišem, ki se je pred kratkim vrnil iz Italije, se je razvil živahen razgovor. Pripovedoval je, kako je tam: »Prišel sem iz Ankone. Tam

je hudo. Ni hrane in ničesar drugega. Se zmerom je vse v razvalinah. Pri nas pa je že skoraj vse obnovljeno in kruha dobiš, kolikor ti je treba.«

Sentjakovski kovinarji so živahno razpravljali o volitvah. Z zaskrbljenim obrazom je spraševal mlajši tovariš, ki je pred nekaj dnevi prišel z Bleda, če bo lahko volil, ko je vpisan v volivni imenik na Bledu, sedaj pa dela v Ljubljani. Pa ga je starejši delavec potolažil, da naj si takoj dobi potrdilo, da je res vpisan v volivni imenik in naj ga predloži na svoji četrti: »Stvar bo s tem rešena. Toda pobričaj se le. Je čas za človeka, če danes lahko voliš!«

Do petih se je Kongresni trg napolnil do zadnjega kotička. Če si pogledal z vzvišenega mesta preko trga, si videl pred seboj gozd jugoslovanskih in slovenskih zastav in transparentov.

Na slavnostno tribuno so prišli predstavniki naše ljudske vlade in izvršnega odbora Osvobodilne fronte. Med njimi so bili predsednik vlade Ljudske republike Slovenije Miha Marinko, minister za industrijo Franc Leskošek, minister za delo Tomo Brejc in podpredsednik IOOF Edv. Kocbek, predsednik mestnega ljudskega odbora Fran Albreht in drugi. Pozdravilo jih je navdušeno ploskanje in vzkljanje. Slavnostno zborovanje je otvoril tov. Fran Kimovec, sekretar mestnega odbora OF, nato pa je spregovoril predsednik vlade tov. Marinko. Njegov govor je bil neštokrat prekinjen od vzkljanja in ploskanja.

Ljubljanski grad se je počasi zavijal v temo, ko je bilo veličastno zborovanje končano in so se ljudje pričeli razhajati. Na Kongresnem trgu je mladina, ki je bila na gradnji Mladinske proge Brčko—Banovačici, razvila Kozaračko kolo. Dolgo so plesali sredi trga in naposled zaključili s pesmijo: »Volga, Volga...«

Luči pa so še dolgo potem svetile na napise, ki pozivajo na enotnost ob volitvah in na nova tekmovanja.

Predsednik narodnega odbora Prage prispel v Ljubljano

Ljubljana, 13. oktobra.

Danes ob 14. uri je prispel v Ljubljano predsednik narodnega odbora mesta Prage Vacek. Na postaji so ga sprejeli predsednik mestnega ljudskega odbora Fran Albreht s tajnikom mestnega ljudskega odbora inž. Branko Tuma. Sprejemu je prisostvoval tudi generalni konzul Češkoslovaške republike v Ljubljani dr. Brandejs z osebnim konzulatom. Predsednik narodnega odbora Prage bo ostal nekaj dni na obisku v Sloveniji.

V volivni kampanji izboljšujemo proizvodnjo in dvignimo produktivnost naše zemlje!

Nadaljevanje govora Mihe Marinka

Nadaljevanje s 1. strani.

Ljajo za bogate (in nekateri v njih gledajo nekakšen ideal), uvajajo nove živilske karte in tako dalje. O vsem tem vedo povedati vsi, ki jih je pot zanesla v katero koli teh držav.

Napovedi, da bo prišlo do lakote in pomanjkanja, so brez vsake osnove in izvirajo samo od skritih nasprotnikov, ki se poslužujejo najbolj brezvestnih sredstev

Tu in tam naletimo tudi še na skrite nasprotnike, ki so se ugnedili v našem državnem aparatu. Take poedine zmede v našem oskrbovalnem aparatu ne izvirajo vedno samo iz neznanja in trenutnih težav. Če se te dni pred volitvami zmeda v kakšni panogi celo še poveča, potem so za tem čisto gotovo skriti prsti nasprotnika. Vsi glasovi zaskrbljenosti in napovedi, da bo prišlo do večjega pomanjkanja tega ali onega predmeta prehrane ali široke potrošnje, so brez vsake osnove in izvirajo samo od skritih nasprotnikov, ki se poslužujejo kakršnih koli, pa tudi najbolj brezvestnih sredstev, samo da bi posledice koristile njim. Ker jim ni uspelo z njihovim prišepetavanjem, češ vojna bo, ker so to dogodki sami jasno razkrili, so si izmislili drugo sredstvo. Začeli so prišepetavati: lakota, pomanjkanje.

Da ne bi bilo nobenega naivneža, ki bi tem glasovom nasledil in bi se zaradi takih glasov ne opredelil pri volitvah, tako kot odgovarja njegovim stvarnim interesom, je navedel tov. Marinko nekaj podatkov o naši prehrani, ki spodbirajo vsako podlago kakršni koli zaskrbljenosti zaradi prehrane.

Ob našem načrtnem gospodarstvu, ki ga uvajamo, je naše vodilo, da ne znižujemo življenjskega standarda, marveč ga zvišujemo, in na tej osnovi stremimo za racionalno izkoriščanje vseh naših virov za dvig osnovne gradnje našega gospodarstva, to je naše industrije.

Težave so brez dvoma še. Toda z našim načrtovanjem, ki ga uvajamo v vse naše gospodarstvo, uspešno premagujemo vse težave in naša perspektiva bo z vsakim letom lepša. Mi imamo uspehe, ker imamo na razpolago sredstvo naše kritike ter voljo številnih naših aktivistov, da se čim hitreje vnesre v naše poslovanje. To je najučinkovitejši način, ki omogoča vsakomur konstruktivno sodelovanje, to je osnovno bistvo naše ljudske demokracije, ki se odraža v vsem našem družbenem življenju.

Ponekod se še šopirijo razni komolčarji na terenu z dvomljivo preteklostjo, ki nastopajo oblastno in s svojim ponašanjem in škodljivim delom povzročajo uravnarjeno nezadovolstvo med ljudmi. Oblike naših organizacij stalno izboljšujemo. V kombinaciji na porov z vrha in pomoči od spodaj mi

uspešno prebolevamo težave rasti naših novih kadrov, da bi dorasli potrebam, ki jih nalaga naša stvarnost, da bi bili dorasli nalogam, ki so jim zapuane.

Naš volivni program so naše dosedanje ustvaritve, naše delo ter naši izgledi za bodočnost, za katere želimo, da bi bili vsakomur jasni. Največje težave v prehrani so za nami, uspelo nam je dvigniti produkcijo na zavidanja vredno višino, solidnost naše gospodarske osnove je nesporna, naš dinar ima vedno večjo vrednost. Realna vrednost plač delavca,

Pri teh volitvah pokažimo našo veliko pot še preostalim dvomljivcem in malodušnežem, da se pridružijo naši vseljudski ustvarjalni armadi

Značilno za našo volivno kampanjo, ki se bistveno razlikuje od načinov agitacije v starih, težkih časih, je dejstvo, da morajo naše volivne priprave iti v korak z našimi napori za gospodarsko izgradnjo. Naše volitve ne smejo niti malo zavreti tempa našega gospodarskega izpopolnjevanja in naših velikih in odločilnih priprav za prihodnji gospodarski načrt — naš državni proračun. Naše volitve padajo ravno v čas, ko morajo vsi naši organi oblasti na osnovi zkona o ljudskih odborih, odloka o državnih podjetjih zveznega in republiškega značaja, značaja okrajnih, okrajnih in mestnih odborov, in na osnovi smernice gospodarskega sveta za bodoči gospodarski načrt in letni proračun pospešeno delati na tem, da se razvije in vključi v načrt vsa naša ustvarjalna energija in vse naše produktivne močnosti. Za vse to imamo na razpolago prav kratak rok in nas volitve pri tem delu ne smejo zadrževati. Gremo proti koncu tega leta, ko moramo dokončati dela, predvidena za to leto. Ob tem našim ogromnem zaletu in velikih uspehih ter ustvarljivih gremo ponosno naprej, pri čemer so naši nasprotniki podobni bednim kužkom, ki lajajo izza plotov. (Ploskanje.) To lajanje pa nas seveda ne bo motilo. Pri teh volitvah nam gre za to, da pokažemo našo veliko pot še vsem preostalim dvomljivcem in malodušnežem, ki so še morda pod vplivom nasprotnikov in jim pomagamo, da se otrasejo tega vpliva in se pridružijo naši vseljudski ustvarjalni armadi. Gre nam za to, da se odstranijo vsa mala, osebna nezadovoljstva in da si tudi oni

pridobijo vero v to, da ni nobenega upravičenega problema, ki bi bil v nasprotju s celokupnostjo naših interesov ljudske države, ki bi ostal nerešen.

Upravičeno je zato pritokovanje in prepričanje, da se bo vse slovensko ljudstvo pokazalo vredno svoje politične zrelosti in da bo Slovenija pokazala ob volitvah vse svoje neprodušnosti za kakršni koli sovražni vpliv iz zapadnega sveta. Zlasti pa je upravičeno prepričanje, da se bo Ljubljana s svojo volivno udeležbo izkazala vredno naziva mesta-heroja (ploskanje), naziva, ki si ga je priborila v dobi okupacije s svojim čudovitim odporom proti fašističnim in nacističnim okupatorjem ter njihovim podlim, krvoločnim belu- in plavogardiškim valptom. Upravičeno je prepričanje, da se bo Ljubljana odlikovala ob teh volitvah prav tako, kot se je odlikovala ob vseh dosedanjih političnih manifestacijah ter vseh manifestacijah rodoljuba za naše neosvojenega kraja, da bo svojo politično zrelost dokazala tudi sebi prav tako, kot jo dokazuje v vseh svojih gospodarskih naporih za obnovo ter v svojem delovnem poletu. Ljubljana bo manifestirala svojo voljo za jugoslovansko enotnost, demonstrirala pa bo proti tistim, ki odrekajo pravice slovenskemu narodu, s tem, da bo enodušno glasovala za kandidata OF.

Naj živi Osvobodilna fronta!
Naj živi Ustavodajna skupščina LR Slovenije!
Naj živi FLRJ pod vodstvom maršala Tita! (Dolgotrajno ploskanje in vzkljiki!)

GENERALNA RAZPRAVA O MIROVNI POGODBI Z MADZARSKO

Podonavske države lahko uredijo svoje odnose le z medsebojnim sodelovanjem

Stanoje Simič je v imenu jugoslovanske delegacije pozval Svet ministrov, da ne sprejme končne odločbe glede vprašanj, ki se neposredno tičejo naših narodov, brez popolne soglasnosti z Jugoslavijo

Pariz, 13. oktobra. Posebni dopisnik Tanjuša poroča: —

Plenarna seja mirovne konference 12. oktobra dopoldne je bila posvečena mirovni pogodbi z Madžarsko. Prvi je govoril jugoslovanski delegat Stanoje Simič, ki je rekel med drugim:

Jugoslovanska delegacija ne more preiti preko tega, da antifašistična klavzula ni vključena v mirovno pogodbo z Italijo, vključena pa je v mirovne pogodbe s satelitskimi državami Podunavja. Razume se, da nismo proti temu, da se vnese ta klavzula v mirovne pogodbe večerajšnjih Hitlerjevih satelitov, toda zelo težko nam je razumeti, zakaj ni bila vnesena v mirovno pogodbo z Italijo, t. j. z deželo, ki je dala fašizmu ime.

Daleč sem od tega, da zmanjšujem odgovornost Madžarske zaradi mračne preteklosti podunavskih držav, pa tudi glede zadnje vojne. Vse do konca te vojne je vodila Madžarska politiko revizionizma in imperialističnih težajev proti sosednim narodom, t. j. politiko, ki je napravila iz Madžarske predstražo nekškega in italijanskega imperializma v Podunavju. Ven-

Zgodovina je pokazala, da je doživela Madžarska vedno katastrofo, kadar se je postavila proti ostalim podonavskim državam

Madžarska ni ustvarila svojega 27. marca, niti niso bile njene notranje demokratske sile dovolj močne, da bi preprečile profašističnim voditeljem, da spravijo Madžarsko v vojno na strani Hitlerja. Tako usodo je pripravil madžarskemu narodu ves notranje-politični razkol Madžarske od prvega dne, ko je prišel Horthy s silo na oblast in s podporo mnogih reakcionarnih krogov na Zapadu, pri tem pa se je jačala politika Münchena, ki je usmerjala vse fašistične in profašistične sile proti Vzhodu. Tako je postala Madžarska še enkrat orodje v tujih rokah in doživela je še eno katastrofo. Zgodovina je pokazala, da je doživljala Madžarska v skrajni perspektivi vedno poraze in katastrofe, kadar se je znašla v boju z drugimi podonavskimi narodi in vedno, kadar je postala predstraža tujega imperializma proti slovanskim deželam, ki jo obkrožujejo.

nameščena in uradnika z zniževanjem cen naših industrijskih produktov pospešeno raste in uspešno se otrešamo anarhije starega kapitalističnega gospodarstva. Brezposelnost tako rekoč ni. Nasprotno, težave imamo zaradi občutnega pomanjkanja delovne sile. Naš finančni položaj nam ustvarja mnogo večje možnosti, kot jih lahko uresničimo glede na razpoložljivi gradbeni material — na delavce, tehniko in organizacijo naše gradnje. Stanovanjska kriza je na splošno občutna in nam zato nalaga dolžnost, da čim hitreje pristopimo h graditvi novih stanovanj, obenem pa bomo gradili osnovne objekte, namenjene naši industrializaciji ter fabrikaciji osnovnega gradbenega materiala in produkcijskih strojev. Sele z dvigom našega osnovnega gospodarstva, z dvigom naše težke industrije lahko računamo na še večjo možnost razvoja naše lahke industrije in zadovoljitve širokih ljudskih potreb.

Naš velik uspeh tvori zbliznanje med mestom in deželo. Razlike med kmečkim in mestnim prebivalstvom padajo. Zaradi udarniškega poleta padajo cene industrijskim izdelkom, kar nas kmlet danes v veliki meri že obfuti prav tako blagodejno, kot blagodejno obfuti izbris dolgov in znižanje davkov.

Pri teh volitvah pokažimo našo veliko pot še preostalim dvomljivcem in malodušnežem, da se pridružijo naši vseljudski ustvarjalni armadi

Značilno za našo volivno kampanjo, ki se bistveno razlikuje od načinov agitacije v starih, težkih časih, je dejstvo, da morajo naše volivne priprave iti v korak z našimi napori za gospodarsko izgradnjo. Naše volitve ne smejo niti malo zavreti tempa našega gospodarskega izpopolnjevanja in naših velikih in odločilnih priprav za prihodnji gospodarski načrt — naš državni proračun. Naše volitve padajo ravno v čas, ko morajo vsi naši organi oblasti na osnovi zkona o ljudskih odborih, odloka o državnih podjetjih zveznega in republiškega značaja, značaja okrajnih, okrajnih in mestnih odborov, in na osnovi smernice gospodarskega sveta za bodoči gospodarski načrt in letni proračun pospešeno delati na tem, da se razvije in vključi v načrt vsa naša ustvarjalna energija in vse naše produktivne močnosti. Za vse to imamo na razpolago prav kratak rok in nas volitve pri tem delu ne smejo zadrževati. Gremo proti koncu tega leta, ko moramo dokončati dela, predvidena za to leto. Ob tem našim ogromnem zaletu in velikih uspehih ter ustvarljivih gremo ponosno naprej, pri čemer so naši nasprotniki podobni bednim kužkom, ki lajajo izza plotov. (Ploskanje.) To lajanje pa nas seveda ne bo motilo. Pri teh volitvah nam gre za to, da pokažemo našo veliko pot še vsem preostalim dvomljivcem in malodušnežem, ki so še morda pod vplivom nasprotnikov in jim pomagamo, da se otrasejo tega vpliva in se pridružijo naši vseljudski ustvarjalni armadi. Gre nam za to, da se odstranijo vsa mala, osebna nezadovoljstva in da si tudi oni

pridobijo vero v to, da ni nobenega upravičenega problema, ki bi bil v nasprotju s celokupnostjo naših interesov ljudske države, ki bi ostal nerešen.

Upravičeno je zato pritokovanje in prepričanje, da se bo vse slovensko ljudstvo pokazalo vredno svoje politične zrelosti in da bo Slovenija pokazala ob volitvah vse svoje neprodušnosti za kakršni koli sovražni vpliv iz zapadnega sveta. Zlasti pa je upravičeno prepričanje, da se bo Ljubljana s svojo volivno udeležbo izkazala vredno naziva mesta-heroja (ploskanje), naziva, ki si ga je priborila v dobi okupacije s svojim čudovitim odporom proti fašističnim in nacističnim okupatorjem ter njihovim podlim, krvoločnim belu- in plavogardiškim valptom. Upravičeno je prepričanje, da se bo Ljubljana odlikovala ob teh volitvah prav tako, kot se je odlikovala ob vseh dosedanjih političnih manifestacijah ter vseh manifestacijah rodoljuba za naše neosvojenega kraja, da bo svojo politično zrelost dokazala tudi sebi prav tako, kot jo dokazuje v vseh svojih gospodarskih naporih za obnovo ter v svojem delovnem poletu. Ljubljana bo manifestirala svojo voljo za jugoslovansko enotnost, demonstrirala pa bo proti tistim, ki odrekajo pravice slovenskemu narodu, s tem, da bo enodušno glasovala za kandidata OF.

Naj živi Osvobodilna fronta!
Naj živi Ustavodajna skupščina LR Slovenije!
Naj živi FLRJ pod vodstvom maršala Tita! (Dolgotrajno ploskanje in vzkljiki!)

dar pa bi rad opozoril, da za to ni odgovoren samo madžarski narod, ampak vsi oni na Zapadu, ki so omogočili v preteklosti, da so se utrdili v Madžarski profašistični režimi.

Po prvi svetovni vojni je tudi Jugoslavija upala, da bo Društvo narodov ustvarilo kolektivno varnost dežel Podunavja. Ko pa je prišlo potem do razumljivega in pričakovane popolnega uničenja avstrijske neodvisnosti v obliki »anschlussa« in takozvanega reševanja nacionalnega problema Nemčije, smo lahko videli, da je ostalo Društvo narodov kot organizacija kolektivne varnosti popolnoma pasivno in brez besede.

Tudi druge tvorbe, ki jih je ustvaril Zapad kot regionalne dopolnitve Društva narodov za pojačanje varnosti, so se pričele rušiti kot hiše iz papirja med njimi tudi »Mala antanta«. Zapad pa ne je začel obdajati z nekimi »utrjenimi linijami«. Tudi bližnji vzhod jih je pričel pripravljati. Toda to je le še povečalo strah, nezaupanje in onemogočilo edino pravilno rešitev: Nedeljivost miru in nedeljivost varnosti. Ko pa je prišel kritičen čas, so seveda izgrlili te utrjene linije, bodisi vojaško, bodisi politično.

Sedaj je čas, da krene Madžarska na novo pot. Rešitev problema krivde madžarskega naroda leži v resnični demokracizaciji Madžarske in v radikalni spremeni njenega stališča napram sosednim narodom. Prejšnja politika ni prinesla in tudi ni mogla prinesiti madžarskemu narodu nikake koristi. On je lahko tudi izvelikel pouk iz dogodkov zadnjega četrta stoletja. Edini način ureditve medsebojnih odnosov narodov Podunavja, ki odgovarja potrebam njegovih demokratskih narodov, je sodelovanje neodvisnih svobodnih držav, ki priznavajo druga druga vse pravice svobodnega nacionalnega razvoja in ki hočejo sodelovati v namenu, da bi čimprej obvladale vse težave in obnovile svoje dežele.

Načelna izjava jugoslovanske delegacije

Na koncu bi rad podal še eno splošno izjavo v imenu jugoslovanske delegacije:

Jugoslovanska delegacija je prišla na to konferenco polna dobre volje. Z vsem svojim delom se je posluževala do zadnjega trenutka samo argumentov in izprijala je vsa sredstva, da bi prišlo v glavnih vprašanjih do neke zavezniške sporazumne in kompromisne rešitve. Toda pri večini na tej konferenci je naletela na negativno stališče glede takega sporazuma; Delegat Južne Afrike nam je napravil na tej konferenci kompliment, češ, da se divi veliki borbi Jugoslavije na tej konferenci in da samo obzluje, da nismo na isti, t. j. na njihovi strani.

Ta kompliment nas spominja na nekoga sličenega, ki smo ga doživeli v pretekli vojni. V nekem vojnem poročilu s srbske fronte je Viljem II. svojeručno zapisal: »škoda, da nismo zavezniki Srbov.« Iz tega komplimenta se tudi Hitler ni naučil ničesar, pa tudi Jugoslovani niso zapustili svoje »strani«, ki nas je privreda v prejšnji in sedanjih vojni v glavnem do zavezništva z istimi deželami.

Plenum konference razpravlja o vprašanju madžarskih reparacij

Pariz, 13. oktobra. Posebni dopisnik Tanjuša poroča: Osrednje vprašanje pri razpravi popoldanske plenarne seje dne 12. oktobra, je bilo vprašanje madžarskih reparacij.

V členu 21. mirovne pogodbe, ki je bil soglasno sprejet v Svetu ministrov, je določeno, da plača Madžarska 200 milijonov dolarjev kot reparacije Sovjetski zvezi, 70 milijonov dolarjev Jugoslaviji in 30 milijonov dolarjev Češkoslovaški. Ameriška delegacija je poizkušala v ekonomski komisiji za Balkan in Finsko ovreči to določbo mirovne pogodbe in je predlagala amandement, s katerim predlaga, da se zmanjšajo madžarske reparacije na 200 milijonov dolarjev.

Sovjetski delegat Gusev se je v svojem govoru o mirovni pogodbi z Madžarsko zadržal pri vprašanju madžarskih reparacij. Opozoril je nato, da bi lahko pomagala ameriška delegacija ekonomskemu položaju Madžarske najbolj učinkovito tako, da bi vrnila Madžarski imovino, ki so jo odnesli Nemci in Salassyjevci iz Madžarske pri njihovem umiku in ki je sedaj v ameriških conah Nemčije in Avstrije. Gusev je navajal dodatke madžarske vlade, po katerih dosega vsa imovina vrednost 3 milijard dolarjev.

Nemci in Salassyjevci so odvlekli iz Madžarske med drugim 494 potniških in 50.466 tovornih vagonov, 63.900 tovornih in potniških avtomobilov ter motorjev, 370 plovnih objektov, naprave, sirovine in proizvode iz 415 glavnih madžarskih industrijskih podjetij. Proces vzpostavitve madžarskega gospodarstva bi bilo mogoče v precejšnji meri pospešiti, če bi vrnil Madžarski to imovino.

Gusev se je v svojem govoru dotaknil tudi vprašanja izseljevanja Madžarov iz Češkoslovaške in spomnil na to, da je podprla sovjetska delegacija v politično-teritorialni komisiji za Madžarsko pred-

Predpogoj za sodelovanje teh narodov je ustvarjen z zmago demokratskih sil v teh državah, ki hočejo braniti svojo neodvisnost in razvijati medsebojno sodelovanje. — Madžarska je že pričela usmerjati svoje odnose s sosednimi narodi v tej novi smeri. Razumljivo je, če morda ne gre vse gladko in hitro. Tako sta najprej Češkoslovaška in Madžarska sklenili sporazum o izmenjavi manjšin. Prav tako je sklenila tudi Jugoslavija izven okvira te konference sporazum z Madžarsko o prostovoljni zamjenavi manjšin, kakor tudi sporazum o tesnejšem sodelovanju izvajanja »režima vod«, t. j. vodnih zadrž in rečnih kanalov. Na Donavi izvajajo na primer brez kakršne koli mednarodne komisije vsa pravila mednarodne plovbe in izvajajo vsa tehnična dela za to plovbo, predvsem pa najvažnejša v »Železnih vratih«.

Zapadni zavezniki zadržujejo naše ladje na Donavi

Edino zapreko neovirane plovbe na Donavi v onih krajih, ki so v vojni največ trpeli in katerim je ostalo samo malo prometnih sredstev, nam postavljajo zavezniki, ki še vedno zadržujejo na zgornji Donavi številne naše plovne objekte, ki so jih odpeljali Nemci. Jugoslavija pričakuje od Madžarske, da bo izpolnila v celoti sprejete obveznosti v sporazumu, ki jih je sklenila z Jugoslavijo in Češkoslovaško in da bo sklenila v določenem roku sporazum s Češkoslovaško o preselitvi 200.000 Madžarov iz Slovaške v Madžarsko. Izražam nado, da bo madžarska vlada pravilno razumela prišleček Češkoslovaške, da se razume za širjenje z direktnim sporazumom med obema deželama.

Gre za resen problem, ki je izredne važnosti za Češkoslovaško, za Madžarsko pa preizkusni kamen, da pokaže, koliko se zaveda svoje odgovornosti za preteklost in koliko je pripravljena osvoboditi se v celoti svoje revizionistične miselnosti. Z rešitvijo tega vprašanja bo tudi utrjeno sodelovanje vseh podonavskih narodov.

Zato nas tembolj čudi sedaj, o kaki »naši« odnosno »ne naši« strani govori delegat Južne Afrike. Na to konferenco smo prišli v prepričanju, da bo tu samo ena »stran« in sicer ona, ki je premagala v vojni drugo »strano«, t. j. fašistično os in njene satelite.

G. Bevin je dejal, da so se pokazale metode, katerih se je posluževala ta konferenca, kot najboljše. Jugoslovanska delegacija pa, ki je že v samem začetku izrazila mišljenje, da je treba iskati sporazuma, ne pa se posluževati preglasovanja je nasprotno mišljenje, da je metoda preglasovanja najslabša in da ne more roditi pravičnega miru. Jugoslovanska delegacija je ostala na plenarnem zasedanju samo zato, da bi storila še zadnje napore za dosego sporazumne rešitve. To pričakovanje pa se ni izpolnilo. Zaradi tega ne priznava jugoslovanska delegacija obveznosti za FLRJ v zvezi s sklepi te plenarne konference in ponavlja zahtevo, naj ne sprejme Svet ministrov končne odločbe glede vprašanj, ki se neposredno tičejo naših narodov, brez poprejšnje soglasnosti z Jugoslavijo.

log češkoslovaške delegacije o izselitvi 200.000 Madžarov, ker je smatrala ta predlog kot utemeljen in upravičen.

Za Gusevim je govoril ameriški delegat Torpp. Torpp se je govorče o ekonomskih težavah Madžarske trudil, da bi napravil vtis, da hoče ameriška delegacija s svojim predlogom glede zmanjšanja madžarskih reparacij zares pomagati Madžarski. Glede madžarske imovine v ameriških conah Nemčije in Avstrije pa je rekel, da želi vrniti ameriška vlada bivšim sovražnim deželam njihovo imovino, nato pa je hotel prikazati, da je predstavljal Kontrolni svet v Nemčiji zapreko za vrnitev madžarske imovine.

Na koncu je izjavil, da ameriška delegacija ne bo vtrajala pri svojem amandementu, da bi zmanjšala madžarske reparacije na 200 milijonov dolarjev, da pa bo zato glasovala proti členu načrta mirovne pogodbe, ki določa, da znašajo reparacije 300 milijonov dolarjev.

Zadnji je govoril na popoldanski plenarni seji britanski delegat Alexander zelo kratko, ker se je bližalo delo seje za koncu. Izrazil je željo angleške vlade, da obnovi z Madžarsko čim tesnejše trgovinske odnose. Kar se tiče vprašanja izseljevanja Madžarov iz Češkoslovaške, je zavzel angleški delegat zelo neodločno stališče. Rekel je, da bo Anglija podprla to rešitev vprašanja, ki bi ga lahko rešili tudi z neposrednim pogajanjem med Madžarsko in Češkoslovaško.

Živela naša mlada Jugoslovanska armada — čuvar temeljev, na katerih si gradimo svojo srečno bodočnost!

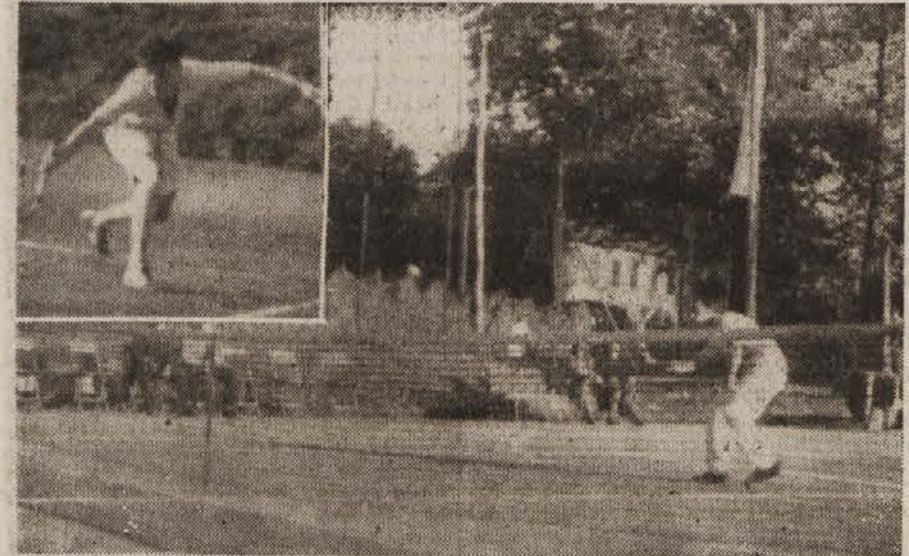
Teniški dvoboj Varaždin : Ljubljana 5 : 4

Ljubljana, 13. oktobra. Včeraj popoldne se je začel na teniških igriščih FD »Udarnik« pod Čeknovim gradom teniški dvoboj med Ljubljano in Varaždinom. Ker so bile moči nasprotnikov precej izenačene, so bile vse borbe ostre in zanimive. V prvi igri sta nastopila Banko in Petrovič in je prvi zmagal v dveh setih z rezultatom 6:3, 6:4. V drugi igri, pri kateri je visela zmaga do konca v zraku, je teniški prvak Slovenije Razboršek premagal Skuhala v treh setih z rezultatom 10:8, 2:6 in 8:6. Zadnji set, ki je bil včeraj pri stanju 5:5 prekinjen, sta odigrala danes dopoldne. V double-u sta varaždinska igralca Goldoni in Helebrand v treh setih premagala ljubljanski par Bogataj-Stular s 6:2, 4:6 in 8:6.

Danes dopoldne se je tekmovalje nadaljevalo. V prvi single partiji sta nastopila Kroprek in Skapin. Zastopnik Varaž-

dina Kroprek je razmeroma lahko zmagal v dveh setih s 6:0, 6:4. Tudi v drugi single partiji so dobili Varaždinci točko in sicer je Goldoni premagal Sotelska v dveh setih z rezultatom 8:6, 6:2. Igra parov Skuhala-Kroprek in Razboršek-Skapin se je končala z zmago varaždinskega para (6:4, 5:7 in 6:4).

Popoldanski spored je zopet obsegal dve single partiji in eno igro parov. V obeh single partijah sta zmagala zastopnika Ljubljane in sicer je Bogataj premagal Banjasa s 6:2 in 6:4, Stular pa Helebranda s 6:3, 4:6 in 6:3. Ljubljanci so izenačili rezultat na 4:4 in je bila od zadnje igre parov odvisna zmaga. Zastopnika Varaždina sta dokazala, da so Varaždinci večji mojstri v igri parov in zmagala v treh setih s 6:4, 1:6 in 6:3. Za Varaždin sta igrala Petrovič in Banjai, za Ljubljano pa Banko in Bleiweis.

Prizori s teniškega dvboja Ljubljana : Varaždin

Nogometno prvenstvo Slovenije

Ljubljana, 13. oktobra. Danes je bilo odigrano sedmo kolo nogometnega prvenstva Slovenije. V Ljubljani sta bili na sporedu dve tekmi. — V prvi je »Svoboda« z visokim rezultatom 5:0 premagala »Edinstvo«, v drugi pa se je »Rudarja« le s težavo posrečilo premagati »Krim« z 2:1. »Krim« in »Ru-

dar« vodita skupno s 13 točkami v nogometnem prvenstvu Slovenije.

Ostali rezultati so bili naslednji: V Celju je domače moštvo »Celje« premagalo ljubljanskega »Borca« z 4:2, v Murski Soboti pa »Maribor« premagal »Mursko Soboto« z 3:1.

Rezultate ostalih nogmetnih tekem ob zaključku lista še nismo prejeli.

S A H

Gligorčič vodi v Pragi

Praga, 13. oktobra. V prekinjenih partijah iz šestega kola je Gligorčič premagal Golombeka. Vse ostale partije so bile ponovno prekinjene.

Danes je bilo odigrano osmo kolo. Jugoslovanski prvak dr. Trifunović je imel za nasprotnika Najdorfa. Partija je imela zelo zanimiv potek. Trifunović se je branil s slovensko obrambo in sicer je izbral varianto, ki je znana iz drugega matcha Aljehin-Euwe. Najdorf je žrtvoval kmeta za napad, ki ga pa je Trifunović pozneje vrnil in delno izenačil pozicijo. Kljub vsem naporom Najdorfa, da doseže zmago, se je partija končala remis. Drugi predstavnik Jugoslavije, Gli-

gorič, je igral s Katetovom, ki se je branil s francosko obrambo. Gligorčič je bil vso igro v premoči, vendar je pozneje s hitro igro tako pokvaril pozicijo, da se bo partija po prekinitvi verjetno končala remis.

Med ostalimi rezultati je gotovo največje presenečenje zmaga Pachmana nad Foltysom. Pachman je v sicilijanski otvoritvi pokazal odlično igro in je zmagal v napadu. Stoltz je premagal Guimarda, partija Šajtar-Golombek pa se je končala remis. Partija Opočensky-Rohaček je prekinjena v dobljeni poziciji za Opočenskega.

Stanje po osmem kolu je naslednje: Gligorčič 6 (1), Foltys 5 (1), Najdorf 5½ (2), Pachman 4½, Šajtar 4½ (1), Trifunović 4½, Golombek 4 (1), Stoltz 3½ (2), Kotnauer 3½ (1), Katetov 3 (1), Rohaček 1½ (2), Opočensky 1½ (1), Guimard 1 (1), Zita 0 (2). V ponedeljek se bodo nadaljevale vse prekinjene partije in partija iz prvega kola med Opočenskim in Kotnauerjem.

POGLEJ TABELO Z NORMAMI ZA FIZIKULTURNI ZNAK (»ZREN«), KI JE V TVOJEM DRUŠTVU ALI AKTIVU!

Franc Poglajen-Kranjc:

„Gremo na Štajersko...“

(Odlomek iz knjige »Spomini na partizan ska leta«, ki izide v Prešernovi knjižnici)

Bili smo ob robu gozda in brezskrbno počivali, kajti mislili smo, da so Nemci daleč od nas v svojih postojankah. Kmalu pa nam pride neki kmet povedati, da se bližajo Nemci po cesti od Borovelj. Nismo se hoteli spuščati v borbo, ker smo hoteli konspirativno dospeti na Štajersko. Končno pa tudi za borbo nismo bili sposobni, kajti bili smo preveč izmučeni. Umaknili smo se v gozd in počivali dalje. Na večer smo šli po hišah in pripovedovali ljudem o narodno osvobodilni borbi, ki se je razvila po vsej Jugoslaviji. Kazali so veliko zanimanje za našo stvar.

smo odhajali, je bila vsaka slovenska hiša za nas. Ljudje so nam prinesli ogromno hrane. V hosti poleg glavne ceste smo se spravili h kuhanju. Tu pa nas je neka stvar zelo pretresla. Ta dan namreč, bilo je 25. avgusta 1942, je prišel za nami ranjeni Skobec popolnoma sam. Ranjen je bil v noge že pri Sv. Ani nad Trličem. Deloma je hodil sam, deloma smo ga nosili. Izročili smo ga v ohrabo nekim Slovencev in pustili pri njem tudi kurirja iz Kokrškega odreda. Ker je šel kurir iskati zvezo z odredom, ni mogel Skobec v hiši več sam vzdržati. Počasi se je ves obvezan in izmučen napotil za nami. Pri Apačah nas je dohitel.

Naslednjega dne smo odrinili proti Selom. Tam je bila postojanka, za kar pa mi nismo vedeli. Čeprav smo šli počej skozi vas, se Svabi niso oglašili. Pri neki hiši smo se celo ustavili. Ljudje so nam že znali povedati, da je prišlo na Korosko nemško ojačenje in sicer v smeri od Borovelj in Sel proti Zelezni Kapli. To je pa bila naša smer, po nji smo mi hoteli priti na Štajersko. Bili smo prepričani, da so opazili naš pokret proti Žitari vasi. Zato smo se odločili, da gremo v notranjost Koroske, ob dolini Drave, ob robu Stare gore in Obirja v Podjunsko dolino in od tam na Peco.

Med večerjo je naletela naša patrola na neko študentko hitlerjanko, ki se je potikala po hosti. Rajko, jaz in zdravnik Ambrož smo jo šli zasliševati. Bila je zagrizena hitlerjanka. Prepričana je bila, da bo zmagal Hitler. Ozmerjala nas je z banditi in zagrozila, da bo jo Nemci kmalu obračunali z nami.

Medtem se je bataljon postrojil s porcijami k večerji. V tem hipu pridrvijo Nemci v logor in sto metrov od kuhinje odprejo ogenj na naše borec. Nesreča je bila, da je imela samo polovica borec puške pri sebi. Edino Sule je imel tudi svoj mitraljez. On ga ni odložil niti podnevi niti ponoči. Trije puškomitraljezi in švarzloze ter precej pušk je ostalo na ležiščih. Svabi so prišli v logor prav s te iste strani, kjer so bila ležišča in orožje.

Naših se je polastila panika. Nazaj po puške niso mogli. Vse bataljon se je umikal proti nam, Svabi pa so pritiskali za njim.

Tedaj z Rajkom ustavi bataljon.

»Brez pušk na Štajersko ne moremo, fantje. Stoj!«

Borci so se ustavili. Polegli smo za sureke in odprli ogenj iz orožja, ki smo ga imeli. Eno uro smo se tolkli iz bližine na življenje in smrt. Nemci, ki so

Naslednjega dne smo se povzpeli na Džetič planino. Na tej planini so pasli pastirji govedo in ovce. Bili so tako navdušeni nad našim prihodom, da so nam prinašali ovce in teleta. Skuhali smo si dobro kosilo in si odpočili. Ostali smo pri njih do večera, nato pa smo krenili v dolino proti Apačam. Šli smo brez vođiča, ravnali smo se po karti in kompasu. Med potjo smo prosili nekega starca, da nam pokaže pot proti Apačam. Rade volje nam je ustregel in še mleka nam je dal in kruha. Do Apač smo dospeli ob enajstih dopoldne. Med vso potjo smo mnogo govorili z ljudmi, jim pripovedovali o naši vojski ter jih navduševali, naj se uprejo Nemcem tudi oni. Ko

ALBANIJA : ROMUNIJA 1 : 0

Tirana, 13. oktobra. Danes je bila odigrana v okviru Balkanskih iger zadnja nogometna tekma med reprezentancama Albanije in Romunije, ki je odločala o balkanskem prvaku. S tem porazom je Romunija izgubila vsako možnost, da osvoji balkansko prvenstvo. Jugoslavija in Albanija, ki imata sedaj enako število točk, bosta morali odigrati še eno tekmo, ki bo odločila o balkanskem prvaku.

Končna tabela nogometnega prvenstva Balkanskih iger je naslednja:

Albanija	3	2	0	1	6:4	4
Jugoslavija	3	2	0	1	6:5	4
Romunija	3	1	1	1	4:3	3
Bolgarija	3	0	1	2	4:7	1

DRŽ. NOGOMETNO PRVENSTVO »Crvena zvezda« : »Metalac« 3 : 1 (1 : 0)

V Beogradu je bila danes odigrana nogometna tekma za državno prvenstvo med »Crveno zvezdo« in »Metalcem«. Končala se je z zmago prvega z rezultatom 3:1 (3:0). Tekmi je prisostvovalo 1500 gledalcev. Gole za »Crveno zvezdo« so zabili Jezerkič, Pečenčič in Drenovac, za »Metalca« pa Cetina. »Crvena zvezda« je bila že v prvem polčasu nadmočna, medtem ko je »Metalac« v drugem polčasu pokazal boljše igro.

»Pobeda« (Skoplje) : »Kvarner« (Reka) 2 : 1 (1 : 0)

Druga nogometna tekma za prvenstvo zvezne lige je bila v Skoplju med domačim moštvom »Pobeda« in reškim moštvom »Kvarnerjac«. »Pobeda« je zasluženo premagala »Kvarner« z rezultatom 2:1 (1:0). Igralci »Kvarnerja« so s svojo dobro igro želi priznanje vseh gledalcev.

Drž. prvenstvo v streljanju

V Kragujevcu so se po končanem ekipnem prvenstvu začela tekmovalja posameznikov za časten naslov državnega prvaka. Tekmuje se na tarči št. 6 (zmagovalna tarča) in sicer z vojaško puško, ter na tarči št. 8, — z brzim ognjem iz pištole. Na tarči št. 6 je tekmovalo 13, na tarči št. 8 pa 15 tekmovalcev.

Po prvem dnevu tekmovalja iz vojaške puške vodi Pero Čestnik (»Udarnik«, Ljubljana) z 889 krogi iz vseh treh položajev (ležeči, klečeči in stoječi). Drugi je Ivan Milutinović iz Čuprije z 821 krogi, sledi Marković s 779 krogi itd.

Veliko zanimanje vlada za nadaljevanje tega tekmovalja, v katerem bodo nastopili še trije tekmovalci, med njimi balkanski prvak v streljanju Nemanja Marković. Nemanja Marković vodi tudi v tekmovalju streljanju iz brze pištole.

Teniško prvenstvo Srbije

V soboto so se v Beogradu po daljšem odmoru nadaljevale tekme za teniško prvenstvo Srbije. V glavni igri sta se srečala Radovanović in Ristić. V ostri in zanimivi igri je Ristić kljub pričakovanju porazil svojega nasprotnika v štirih setih z rezultatom 6:3, 4:6 in 8:6. Ristić se je odlikoval po izredno požrtvovalni igri. Finale za naslov teniškega prvaka Srbije bosta odigrala Bojevič in Ristić.

Fizikulturno društvo »Razlag« Brežice vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki se vrši dne 29. 10. 1946, ob pol 20. uri v dvorani Narodnega doma, s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev in pozdrav predsednika. 2. Izvolitev verištolskega odbora in zapisničarja. 3. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 4. Poročila referentov. 5. Poročilo delegata FOS-a. 6. Volitve: a) odbora, b) disciplinskega odbora, c) nadzornega odbora, d) referentov. 7. Slučajnosti. — Odbor.

bili iznenadeni zaradi našega odpora, so tudi polegli in nas strahovito tolkli z avtomatskim orožjem. Mi za nobeno ceno nismo hoteli odstopiti. Ali poginili, ali pa dobiti nazaj orožje.

Rajko je šel z nekaj borci po levi strani Nemcem za hrbet. Grog z nekaj borci po desni strani. Naročil sem jim, naj-zazeno močan krik, ko pridejo Nemcem za hrbet. Sule s puškomitraljezom je bil zraven mene. Rajko in Grog se nenadoma pojavita za hrbtom Nemcev. Obe grupi sta grozansko vpili in streljali. Komisar Rajkove čete je padel. Rajko je vzel njegovo puško in tolkel naprej. Sulec se je posrečilo z rafalom ubiti nemškega mitraljeza pri šarcu. Njegov pomočnik je skočil k šarcu, toda Sule je tudi njega podrl. Medtem se je posrežilo enemu naših zadeti nemškega kapetana, komandirja te nemške edince. Med Svabi je na mah nastala zmeda. Kapitana so dvignili in ga vlekli v zaklon.

»Fantje, zavpijem, Nemci beže.« Naši so skočili kakor en sam mož iz zaklonov za Nemci, ki so začeli bežati. Goinili smo jih vse do vasi. Večina Nemcev je pobegnila na kamione in posrečilo se jim je uiti. Bilo jih je vseh skupaj kakih dve sto. Naše orožje smo dobili nedotaknjeno nazaj. Povrhu smo še zaplenili šarca, eno brzostrtelko, šestnajst pušk, radijsko postajo, veliko municije in opreme.

V veliki zadregi smo bili zaradi šarca, ker nihče izmed nas ni znal z njim ravnavati.

»Jaz sem bil puškar v stari jugoslovanski vojski,« pravi Sule. »Jaz ga bom imel.« Vzel je šarca v roke in nebole spustil rafal v zrak. Čez leto smo zvedeli, da se je nemški šofer, ki je vozil bežeče Nemce čez most, prav zaradi tega rafala tako prestrašil, da je zgubil oblast nad volanom in je avtomobil zletel preko mostnice v vodo. Sule se od zaplenjenega šarca ni nikoli več ločil. Z njim je pozneje na Pohorju tudi padel.

Po tej borbi je morala v bataljonu še bolj porasla. Šli smo na pot kar po glavni cesti proti Žitari vasi. Druga dne smo dospeli do Fužin pri Zelezni Kapli. Po hišah in v tovarnah je bilo vse v ognih. Bil je v nas tak pogum, da nas ne bi mogel nihče ustaviti. Svabi so šli za nami, a se nas niso upali napasti.

OBVESTILA

Obveznost imetnikov radioaparátov

Dogaajajo se primeri, da imetniki neprijavljenih ali že odjavljenih radioaparátov se vedno poslužajo na njih radioemisije. Opozarjamo ljudske množice, da je poštna direkcija izdala, izhajajoč s stališča, da mora biti brez izjeme vsak aparat, za katerega se ne plačuje naročnina zaplombiran, sledeči postopek:

Vsak imetnik je dolžan prijaviti pristojni pošti vse svoje radioaparate, tudi če se trenutno ne uporabljajo. Za vsak aparat, sposoben za sprejemanje, mora imetnik plačevati predpisano radionaročnino.

Ta naročnina se plačuje redno naprej za celo koledarsko tromesečje in to najkasneje do 10. vsakega prvega koledarskega četrtletja, to je do 10. januarja, 10. aprila, 10. julija in 10. oktobra.

Tistim radionaročnikom, ki do 10. ne bi plačali radionaročnine, bo pošta poslala ša opomin in kdor še po prejemu tega opomina v petih dneh, najkasneje pa do 20. v dotičnem mesecu, se ne plača predpisane naročnine, se mu odvzame dovoljenje za instalacijo sprejemnega aparata.

Njegov aparat se bo smatral kot brezpravno instaliran in uvedel se bo zaplombeni postopek. Dolžna radionaročnina pa se bo izterjala po čl. 3 zakona o poštnih telegrafskih in telefonskih takсах prislilnim potom s pomočjo izvršnih organov ljudske oblasti.

RADIO

569 m/445 m/46 m
DNEVNI SPORED ZA PONEDELJAK, 14. X.
6 Veselo na delo — 6.15 Napoved časa, vesti in pregled sporeda — 6.30 Zgodnji jutranji koncert — 6.45 Lahka glasba, mali oglasi in objave — 7-8 Pisan koncert na ploščah, vmes ob 7.30 Napoved časa, vesti in radio koledar — 12 Lahko glasbo izvajata Trio RL — 12.30 Napoved časa in poročila — 12.45 Glasbene slike — 13 Lahka glasba, mali oglasi in objave — 13.30 Reportaža iz fizikultura — 13.45 Slovenske operne arije — 14 Ruski tečaj Društva za kulturno sodelovanje Slovenije s Sovjetsko zvezo — 14.15 Glazurno: Stenka Razin — simf. pesnitve — 14.30 Napoved časa in poročila — 14.45-15 Otrške pesmi Mussorgskega in Grečninova poje Majda Lovšetova, pri klavirju Samo Hubad — 17.30 Smetana: »Sarka« — Iz simf. pesnitve »Moja domovina« — 17.45 Ljudstvo zahteva kazen za vse vojne zločince — 18 Lahka glasba na ploščah — 18.15 Literarna ura: Bojan Peček bere »Rusko humoresko« — 18.30 Robert Schumann: Otrški prizori — skladbe za klavir — 18.45 Mladina v boju in delu za srečno bodočnost — 19 Bolgarske narodne pesmi — 19.15 Proučujmo naše zakoné — 19.30 Skladbe za orgle — 19.45 Napoved časa in poročila — 20 Vokalni koncert Rudolfa Francela, pri klavirju Mito Zebre — 20.20 Schubert: VIII. Simfonija v H-molu — 20.45 Glasbena medigra — 21 Violinski koncert Alija Dermalja, pri klavirju prof. Pavel Štivil — 21.30 Pester spored brez odmora — 22 Napoved časa, vesti, objave in pregled sporeda — 22.15-23 Iz del Sergeja Prokofjeva.

MALI OGLASI

RAZVELJAVLJAM potrdilo koleša štev. 125463 na ime Červek Marija, Maribor, Ruška cesta 45.
DEKLE, poštna in pridna, bi se rada izučila za šiviljo. Ponudbe poslati na naslov: Milka Centa, vas Dražica 18, Borovnica.

Vsak imetnik prijavljenega radioaparata, ki ga ne želi več uporabljati (bodisi, da je postal nesposoben za sprejem, bodisi iz drugih razlogov), da mora odjaviti svoj pristojni pošti s pismeno in 10 din kolikovan vloga ter vrniti dvoooljenje za uporabljanje radioaparátov.

Vsak tako odjavljen radioaparát bo pošta takoj plombirala na sledeči način: Iz aparata se odstrani vsaj 1 žarnica. Ta se izroči imetniku radioaparata, ali pa se dobro zamotana shrani v aparatu. Aparat se vložil v vrečo, ki si jo mora preskrbdati imetnik aparata sam. Nato se vreča zapetati ali plombira. Cim imetnik plombirani aparat zopet prijavi, je edinole pošta upravičena in dolžna, da ga takoj odplombira. Prav tako je pošta dolžna odplombirati vsak radioaparát, katerega stranka želi dati v popravilo. Cim ga imetnik prejme iz popravila, ga seveda mora takoj zopet prijaviti.

Tako plombiranje, kakor tudi odplombiranje izvrši poštni organ v prostoru, kjer se aparat nahaja. Kjer se dostava poštnih pošilk sploh ne vrši, pa mora imetnik prineseti svoj radioaparát pristojni poštni direkciji.

Poštna direkcija bo smatrala od sedaj naprej vsak aparat, za katerega ne plačuje imetnik naročnino in ki ni zaplombiran v vreči, za brezpravno instaliranega, ga bo zaplenila, imetnika pa kaznovala s predpisano globo. — Poštna direkcija v Ljubljani.

Šolstvo

Akademija za glasbo v Ljubljani razglša: Da se omogoči naknadni vpis na Akademijo vsem onim, ki so iz raznih vzrokov zamudili redni vpisni rok, se podaljšuje rok za prijavo k naknadnemu sprejemnemu izpitu iz vseh predmetov do zaključno 25. oktobra t. l. Naknadni sprejemni izpiti bodo od 28. do 30. oktobra. Po 1. novembru t. l. v nobenem primeru ne bo več mogoč vpis na Akademijo. Vsa navodila se dobijo na rektoratu Akademije za glasbo v Ljubljani, Gosposka 8.

KONCERTI

Dirigent Samo Hubad nastopi s svojim simfoničnim orkestrom Ljubljanske radijske postaje v sredo, 16. ob 20. uri v Filharmoniji. Izvajal bo Beethovna, Haydna, Debussija, Mjakovskega in Bravničarja. Kot gost solist nastopi ta večer francoski pianist Gilles Guilbert, ki igra 6 skladb za klavir in Debussijeve Fantazije z orkestrom. — Koncert otvarja letošnje orkestralno sezono, ki obeta po zaslugi Radijskega vodstva biti zelo bogata. Vstopnice v Knjižarni Glasbene Matice.

Oglašuite!
Ljudska PRAVICA
podružnična uprava Trbovlje sprejema vsakovrstne:
ogläse
objave
notice
dopise
osmrtnice

TISKARNA DRUŽBE SV. MOHORJA V CELJU

TISKOVNA IN PRODUKTIVNA ZADRUGA

RAZPISUJE književno nagrado 20.000 din

za najboljšje leposlovno delo v obsegu 10 do 20 tiskovnih pol. — Delo naj bo pisano sodobno, snov sodasna ali iz naše zgodovine.

RAZPISUJEMO tudi še

nagrado 20.000 din

za poljudno znanstveno delo o našem gospodarstvu iz poljubne stroke kmetijstva. Ime pisatelja naj bo priloženo rokopisu v zaprti kuverti, na ovoju pa geslo, ki označuje rokopis. — Rokopise je predložiti v podaljšanem roku do 1. januarja 1947 tajništvu zadrüge v Celju. — Poleg nagrade dobi avtor tudi honorar, določen po Društvu književnikov. ODBOR

Za vedno nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat, svak in stric

inž. Albert Požnenel

Pogreb bo v ponedeljek, dne 14. oktobra ob pol 4 popoldne z Žal. kapele sv. Nikolaja, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 12. oktobra 1946.

Žalujoči: Angela, žena; Branka, Draga in Jelka, hčere; Ivan, brat; Tilka Čuk in Olga, sestri — ter ostalo sorodstvo.